

Rapport/voorstel van Commissie Steunbehoeven Kerken

Rapport / voorstel van Commissie Steunbehoevende Kerken.

Inleiding.

Samenstelling.

Door de L.V. Amersfoort 2001 zijn tot leden van de Commissie Steunbehoevende Kerken (her)benoemd:

W.L. Boone, Zoetermeer (penningmeester)

J. Bos, Nunspeet

Ds. B.J. Eikelboom, Barendrecht

C. van de Kerk, Maasland

H.G. Lakerveld, Nuenen (voorzitter)

E. Westerduin, Den Haag (secretaris)

Commissiewerkzaamheden

Voor de toekenning van financiële steun werkt de commissie volgens de richtlijnen van de L.V. Amersfoort 2001.

Als **grondregel** geldt dat de NG-kerken gezamenlijk de verantwoordelijkheid aanvaarden voor de ondersteuning van die kerken, waarvan duidelijk is dat de zorg voor de aangesloten leden bij een gemeente onvoldoende met de beschikbare en maximaal te verwerven financiële middelen gerealiseerd kan worden.

Voor de beoordeling van de steunaanvragen gelden de volgende **toetsingscriteria**:

Gemeente

- o omvang, samenstelling
- o ontwikkelingen (b.v. groei of vergrijzing)
- o bijzondere positie (b.v. geïsoleerde ligging of in de omgeving van een universiteit)
- o huisvestingskosten

Pastorale zorg

- o bij beroep predikant (vooroverleg)
- o samenwerking of mogelijke samenwerking met de plaatselijke CGK
- o bijscholing/ toerusting van de predikant (kennis, vaardigheden, persoonlijke vorming)
- o losmaking van de predikant

Omgevingsfactoren

- o geografische ligging die samenwerking met andere gemeenten redelijkerwijs onmogelijk maakt
- o sociaal-economische ontwikkelingen in de omgeving

Diversen

- o tijdelijk begrotingstekort dat ontstaat uit integraal op te lossen vragen.

Budgettaire beoordeling

Voordat de cie. overgaat tot de vaststelling van een steunbedrag, moet ze beschikken over de volgende gegevens:

1- de concrete steunaanvraag: een goed geargumenteerde omschrijving voor de gevraagde steun.

2- de begroting van de steunvragende gemeente: betrekking hebbende op het jaar c.q. de jaren waarvoor behoefte bestaat aan financiële steunverlening.

3- een plan behandelende de afbouw van deze steun op termijn.**4- het regio-advies.**

In de begroting dienen de volgende punten te worden opgenomen:

- Bijdrageniveau van de gemeente / gemiddelde VVB per belijdend lid
- Predikantstraktement
- Huisvestingskosten
- Vermogenspositie
- Liquiditeitspositie
- Langlopende verplichtingen
- Noodzakelijke onderhoudskosten.
- Investerings.

Het afbouwplan moet aangeven welke maatregelen worden genomen om op een niet al te lange termijn, b.v. 5 jaren, een sluitende begroting kan worden bereikt.

Het uitgangspunt bij de beoordeling voor steunverlening is, dat deze een redelijke en voldoende aanpassing aan de plaatselijke situatie moet zijn. Het is daarom niet mogelijk uniforme regels te laten gelden.

Door de LV Amersfoort 2001 is de maximum steun vastgesteld op 40% van het predikantstraktement. Slechts in zeer bijzondere gevallen zal de cie. hiervan afwijken. Toetsing van het honorarium en bijkomende kosten van de predikant gebeurt aan de hand van de door de LV geadviseerde GMV-norm.

(Opm: Dit betekent nadrukkelijk niet, dat de commissie invloed nastreeft op de vaststelling van het honorarium van de predikant. Dit laatste is de verantwoordelijkheid van de eigen kerkenraad. Ook de regio heeft hier van oudsher een taak in. Om te toetsen gebruikt de commissie zelf de GMV-normen als een objectieve richtlijn.)

Wat betreft het bijdrageniveau wordt rekening gehouden met aspecten als: samenstelling van de gemeente, vergrijzing, werkloosheidspercentage e.a. In de gesprekken met de respectieve gemeentes vindt overleg plaats over deze punten en komen mogelijke acties ter verhoging van de bijdrage aan de orde.

Bij de beschouwing van de vermogens- en liquiditeitspositie wordt rekening gehouden met o.a. aflossingsverplichtingen, verwachte bijzondere uitgaven (groot onderhoud e.d.) en overige bijzondere omstandigheden. De omvang van het vermogen wordt beoordeeld op de samenstelling. (b.v. vastgelegd in kerkgebouw en/of pastorie of vrij beschikbaar)

Structuur en werkwijze van de Commissie Steunbehoevende Kerken.

De behandeling en toekenning van een steunaanvraag gaat als volgt:

- o de steunaanvragende kerk dient een verzoek om steun in bij de CSK. Die aanvraag moet vergezeld gaan van een advies van de regiovergadering dat inhoudelijk en positief moet zijn en waarbij alle relevante aspecten in overweging zijn genomen.(LV Amersfoort 2001)
- o de commissie zal ter beoordeling van de aanvraag dienen te beschikken over relevante informatie, zoals begroting, jaarrekening etc.
- o meestal zal een gesprek plaats vinden tussen afgevaardigden van de commissie en de steunvragende kerk
- o de bijdrage wordt in principe alleen toegekend aan een gemeente met een eigen predikant. In bijzondere situaties kan hier van worden afgeweken.
- o de maximale hoogte van de steunverlening is in principe gelijk aan het reële exploitatietekort.

Rapport/voorstel van Commissie Steunbehoeven Kerken

De bijdrage wordt verstrekt als voorschot. De definitieve afrekening vindt plaats op basis van de te overleggen exploitatierekening van het betreffende jaar, waarbij positieve of negatieve verschillen tussen voorschot en eindrekening verrekend worden met het eventuele voorschot voor het volgende jaar.

- o een kerk die overweegt een predikant te beroepen, en daarvoor financiële steun nodig heeft, zal vooraf overleg plegen met de CSK. Een verzoek hiertoe dient vergezeld te gaan met een advies van de regio.

Het functioneren van de regiovergaderingen.

Het blijkt in de praktijk niet gemakkelijk te zijn voor de regiovergaderingen om de aanvraag van een steunbehoevende kerk inhoudelijk te beoordelen en van een positief advies te voorzien. De belangrijkste obstakels zijn de begroting van de kerk en de honorering van de predikant.

Afgevaardigden van de kerken hebben vaak geen inzicht in deze zaken en velen komen vermoedelijk niet goed voorbereid naar de vergadering. De commissie kreeg in sommige regio's het verwijt te horen, dat ze haar verantwoordelijkheid afschoof op de regio. Gezien de besluitvorming van de verschillende LV's, is en blijft het belangrijk dat de regio's zich (van te voren) goed op de hoogte stellen van de situatie van de steunvragende kerk, juist ook op het gebied van de financiën. Alleen op die manier kan een weloverwogen advies gegeven worden.

Kleine gemeentes.

De LV Amersfoort 2001 heeft de commissie als extra taak op gedragen de (andere dan financiële) problemen te inventariseren en te wegen, dat wil zeggen de volgende LV te adviseren al of niet speciale maatregelen te nemen om in de noden van kleine gemeentes te voorzien.

Werkwijze:

Inventarisering. Er is een schriftelijke enquête gehouden onder 24 kleine kerken. Met een respons van 19 kerken hebben wij voldoende gegevens kunnen verzamelen om inzicht te krijgen in de problemen van de 'kleine kerken'.

Weging: De enquête formulieren zijn niet alleen door kerkenraadsleden maar ook door een paar gemeente leden ingevuld. De resultaten zijn door de commissie besproken.

Conclusie: De reactie vanuit de diverse kerken is nogal verschillend. (Ook zijn er nogal grote verschillen tussen de antwoorden van de kerkenraad en de gemeenteleden). Het is daarom niet mogelijk om tot een eensluidend advies te komen ten aanzien van de mogelijke oplossing van de problemen van kleine kerken. Wel is het duidelijk dat niet in de eerste plaats gedacht moet worden aan een landelijke commissie. (41 % voor, 44 % tegen, 15 % geen mening)

(Opmerking: De indruk bestaat dat kleine kerken vaak moeite hebben om met de problemen om te gaan en geen goede mogelijkheden zien om ze op te lossen.)

Advies/voorstel: Uit de enquête kwam duidelijk naar voren (2/3) dat er zorgen zijn over het voortbestaan van een aantal kleine kerken. De LV roept de kleine kerken op om tijdig hulp in te roepen (te beginnen) bij de regio en eventueel bij ondersteunende organisaties zoals b.v. de STAGG, wanneer het voortbestaan van de gemeente gevaar loopt.

(De CSK kan desgewenst de gegevens uit de enquête beschikbaar stellen).

COMMISSIE STEUNBEHOEVENDE KERKEN - NGK

Ontwikkeling van bijdragen van en steun aan kerken alsmede van de reserves over de jaren 1997 e.v. (alle bedragen x NLG. 1.000)

Jaar	Bijdragen van kerken	Steun aan kerken	Reserves ultimo
1997	113 ad. f 4 per ziel	142	410
1998	122 idem	165	413
1999	122 idem	249	298 Balans ult. 1999
Nagekomen posten 1998 en 1999 (per saldo vrijval)			66
Gecorrigeerd bedrag reserves ultimo 1999			364
2000	122 idem	232	260
2001	183 ad. f 6 per ziel	218	232
	correctie	47	279

Vanaf hier, alle bedragen in €

2001	83 na correctie	78	127
2002	112 € 3,60 per ziel	51	190
2003 prognose	93 € 3,00 per ziel	73	212